Uniwersytet Gdański

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Fakultet zabytkoznawczy - malarstwo, PG_00165413		
Kierunek studiów	Ochrona dóbr kultury i muzealnictwo (O)		
Data rozpoczęcia studiów	październik 2025 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu	2026/2027
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie	Grupa zajęć	Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć fakultatywnych
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji	na uczelni
Rok studiów	2	Język wykładowy	polski
Semestr studiów	3	Liczba punktów ECTS	3.0
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia	zaliczenie
Jednostka prowadząca			
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot	dr Beata Purc	
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu	dr Beata Purc dr hab. Andrzej Woziński	

Formy zajęć							
	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	30.0	0.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						

Aktywność studenta i liczba godzin pracy					
	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów	Udział w konsultacjach	Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30	2.0	45.0	77

Cel przedmiotu	
	W ramach tego fakultetu student ma do wyboru jeden z dwóch wchodzących w jego skład bloków tematycznych. Fakultet dotyczący malarstwa zapozna studentów z najważniejszymi technikami, ich możliwościami estetycznymi, z podłożami wykorzystywanymi w malarstwie, ich właściwościami. Zapozna studentów ze strukturą fizyczną obrazu oraz procesem jego powstania od przygotowania podłoża, poprzez wykonanie rysunku na zaprawie do nałożenia warstw farby w okresie od średniowiecza po czasy współczesne.

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[ODKML3_U01] Potrafi prawidłowo dobierać źródła i poprawnie stosować metody badawcze właściwe dla warsztatu badawczego historyka sztuki w celu rozwiązania sformułowanego przez siebie lub innych problemu	K_U01: Potrafi prawidłowo dobierać źródła i poprawnie stosować metody badawcze właściwe dla badania malarstwa pod kątem zabytkoznawczym w celu rozwiązania sformułowanego przez siebie lub innych problemu dotyczącego problematyki malarstwa	[SU2] prezentacja/projekt/referat/ raport
	[ODKML3_W06] Zna w zaawansowanym stopniu metody badawcze i narzędzia warsztatu historyka sztuki/muzeologa/ zabytkoznawcy, w szczególności metody analizy i interpretacji wytworów sztuki różnych epok	K_W06: Zna w zaawansowanym stopniu narzędzia służące analizie wytworów malarstwa różnych epok pod kątem ustalania ich historii datowania i atrybuowania	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
	[ODKML3_W07] Ma zaawansowaną, uporządkowaną wiedzę szczegółową z zakresu ochrony i utrzymania dziedzictwa kulturowego	K _W07: Ma zaawansowaną, uporządkowaną wiedzę szczegółową z zakresu ochrony zabytków malarstwa	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
	[ODKML3_K01] Krytycznie ocenia posiadaną wiedzę, wykazuje gotowość do jej stałego poszerzania oraz zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu	K _K01: Krytycznie ocenia posiadaną wiedzę, wykazuje gotowość do jej stałego poszerzania oraz zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu w zakresie badania konkretnego zabytku	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
	[ODKML3_U08] Posiada umiejętność merytorycznego argumentowania z wykorzystaniem poglądów innych autorów oraz formułowania wniosków	K_U08: Posiada umiejętność merytorycznego argumentowania w dyskusji nad historią, funkcjami i proweniencja form wykorzystując przy tym doświadczenia innych badaczy, formułując wnioski dotyczące historii, datowania i atrybuowania zabytków	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
	[ODKML3_K06] Ma przekonanie o wadze zachowania się w sposób profesjonalny, refleksji na tematy etyczne i jest gotów do przestrzegania zasad etyki zawodowej	K _K06: Ma przekonanie o wadze zachowania się w sposób profesjonalny, refleksji na tematy etyczne i jest gotów do przestrzegania zasad etyki zawodowej	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
	[ODKML3_W02] Zna w zaawansowanym stopniu terminologię, teorię i metodologię nauk o sztuce	K _W02: Zna w zaawansowanym stopniu terminologię, teorię i metodologię odnoszącą się do malarstwa	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
	[ODKML3_U05] Potrafi pozyskiwać informacje (korzystając z bibliografii, pomocy archiwalnych, baz danych, różnych zasobów dostępnych w internecie itp.) oraz dokonywać ich krytycznej analizy, klasyfikacji, kategoryzacji i syntezy w celu rozwiązania sformułowanego przez siebie lub innych problemu	K_U05: Potrafi pozyskiwać informacje (korzystając z bibliografii, pomocy archiwalnych, baz danych, różnych zasobów dostępnych w internecie itp.) oraz dokonywać ich krytycznej analizy, klasyfikacji, kategoryzacji zabytków	[SU2] prezentacja/projekt/referat/ raport
	[ODKML3_U03] Potrafi krytycznie analizować i oceniać artystyczną wartość dzieł sztuki	K_U03: Potrafi krytycznie analizować i oceniać historyczną i artystyczną wartość dzieł sztuki	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
	[ODKML3_U07] Potrafi przygotować typowe prace pisemne w języku polskim i obcym o różnej formie, celu, objętości i stylu, z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych oraz źródeł, prawidłowo stosując fachową terminologię z zakresu nauk o sztuce	K_U07: Potrafi przygotować typowe prace pisemne w języku polskim i obcym, w tym przede wszystkim analizy dzieł malarstwa o różnej formie, objętości i stylu, z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych oraz źródeł, prawidłowo stosując fachową terminologię z zakresu zabytkoznawstwa	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
	[ODKML3_K05] Rozumie problematykę etyczną związaną z odpowiedzialnością za jakość przekazywanej wiedzy	K_K05: Rozumie problematykę etyczną związaną z odpowiedzialnością za jakość przekazywanej wiedzy zabytkoznawczej	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja

Treści przedmiotu	- Charakterystyka podłoży (papier, pergamin, płótno, drewno, ściana) i sposoby ich przygotowania; - Techniki malarskie, ich specyfika, pigmenty i spoiwa. - Rola rysunku w powstaniu obrazu. - Proces powstania obrazu w różnych technikach. - Wybrane przykłady pokazujące powstawanie obrazu od średniowiecza po współczesność. BLOK II 1. Malarska praktyka, sposoby kształcenia, cechy i mecenat 2. Pojęcia: obraz, rama, sygnatura, repetycje, kopia, fałszerstwa, rekonstrukcje 3. Forma w malarstwie i jej badanie 4. Kompozycja w malarstwie 5. Projekt, podrysowanie, rysunek skończony, szkic w malarstwie, modello bozzetto 6. Perspektywa jako forma wykreślna i symboliczna, triki optyczne 7. Środki wyrażania przestrzeni w obrazie. Odtworzenie a artystyczna interpretacja rzeczywistości 8. Struktura obrazu w średniowieczu, czasach nowożytnych, malarstwie XIX i malarstwie nowoczesnym 9. Techniki malarskie. Podobrazia, Zaprawy, pigmenty, spoiwa i barwniki, spękania w aspekcie historycznym 10. Charakterystyka spoin, spękań, faktur, budowa techniczna obrazu, dendrologia 11. Obserwacja obrazu, stan zachowania, opis technologiczny, analiza porównawcza, badania chemiczne, konserwatorskie, treść 12. Badanie dzieł malarskich wykorzystujące UV, IR, RTG w celu wykrycia autora, stylu, sygnatury, warstw malarskich i rysunkowych 13. Przykłady oryginalnych dzieł z malarstwa włoskiego, niderlandzkiego,flamandzkiego i holenderskiego (XVI-XVII w.), zastosowanie fotografii fluorescencyjnej, w podczerwieni, mikrofotografii, fotografie rozwarstwiającej (Muzeum) Zagadnienia techniczne i metody konserwatorskie oraz prowadzenie dokumentacji konserwatorskiej. Postęp naukowo badawczy w konserwacji pomocą dla badań nad obrazami. Badanie spektralne i mikrochemiczne. Wizyta w pracowni konserwatorskiej (Muzeum)
Wymagania wstępne i dodatkowe	
Sposoby i kryteria oceniania osiąganych efektów uczenia się	

Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
Kolokwium zaliczeniowe	51.0%	50.0%
Przygotowanie prezentacji na wybrany temat	51.0%	50.0%

Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	G. Bastek, Warsztaty weneckie w drugiej połowie XV i w XVI wieku. Bellini, Giorgione, Tycjan, Tintoretto, Warszawa 2011 B. Dąbówna, Warsztat malarza cechowego w Polsce, Studia renesansowe, t. 4, Wrocław-Warszawa-Kraków 1964. J. Gadomski, Gotyckie malarstwo tablicowe Małopolski, t. I-III (rozdziały dotyczące techniki malarskiej). M. Rzepińska, Historia koloru w malarstwie europejskim (t, 1, 1970, t. 2, 1979; oraz późniejsze wydania). Serenissima. Światło Wenecji. Dzieła mistrzów weneckich XIV-XVIII wieku ze zbiorów Muzeum Narodowego w Warszawie w świetle nowych badań technologicznych, historycznych i prac konserwatorskich. Katalog wystawy w Muzeum Narodowym w Warszawie październik-grudzień 1999, (rozdz. Projekt badawczy Serenissima; partie omawiające budowę poszczególnych obrazów w Katalogu; Słownik) Techniki wielkich mistrzów malarstwa. Opracowanie zbiorowe, Warszawa 2006 J. Werner, Podręczna technologia dla artystów plastyków, Kraków 1958 (i późniejsze wydania). K. Zwolińska, Podręczna technologia malarstwa, Warszawa 1997. L. Losos, Techniki malarskie, Warszawa 1991. W. Ślesiński, Techniki malarskie. Spoiwa mineralne, Warszawa 1983. W. Ślesiński, Techniki malarskie. Spoiwa organiczne, Warszawa 1984. Rzeźba: A. Ziomecka, Śląskie retabula szafowe w drugiej połowie XV i na początku XVI wieku, Roczniki Sztuki Śląskiej, X, 1976 (ustępy dotyczące kwestii techniki i technologii) Terminy z zakresu technik malarskich ze Słownika terminologicznego sztuk pięknych, pod red. S. Kozakiewicza, Warszawa 1976 [oraz wydania późniejsze]
	Uzupełniająca lista lektur	E. Krebs, H. Westhoff, R. Hahn, Werkzeuge und Materialien in den spätmittelalterlichen Werkstäten der Bildhauer, Schreiner und Maler, [w:] Meisterwerke massenhaft. Die Bildhauerwerkstatt des Niklaus Weckmann und die Malerei in Ulm um 1500. Hg. Von G. Weilandt. Württembergisches Landesmuseum Stuttgart, Altes Schloß, vom 11.5.-1.8.1993, Stuttgart 1993, s. 301-310; C. Lichte, G. Weilandt, Prachtvoll und wandelbar. Enstehung und Funktion von Flügelretabeln im Mittelalter, Stuttgart 1994; K. Petermann, Bernt Notke: Arbeitsweise und Werkstattorganisation im späten Mittelalter, Berlin 2000; BLOK II 1. German and Netherlandish Paintings 1450-1600 (The Collections of The Nelson-Atkins Museum of Art), by Burton L. Dunbar, i inni, Washington 2005 2. Agnes Tieze, Flämische Gemälde im Städel Museum, 1550-1800, teil. 1-2, Frankfurt am Main 2009 3. Ewa Doleżyńska-Sewerniak, Warsztat artysty malarza w XVIII stuleciu na przykładzie dzieł Szymona Czechowicza (16891775) oraz twórców jego kręgu, Toruń 2023 4. Benon Miśkiewicz, Wstęp do badań historycznych, Warszawa-Poznań 1985 5. Gerard Heinz-Mohr, Lexikon der Symbole, Düsseldorf Köln 1974 (inne wydania)
	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	Spoiwo malarskie a wyraz plastyczny dzieła Warsztat nowożytnego malarza Barwniki malarskie	

Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.